

SINTEZA
la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027,
aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025
(NU728/MIDR/2026)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
CALM (nr. 266 din 20 iulie 2026)		Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. DGPȘG-2688-18-69-1739 din 14.07.2026, privind avizarea proiectului de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026). Având în vedere că Documentul unic de program vizează dezvoltarea regională și locală din contul mijloacelor financiare alocate din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală, precum și din alte surse financiare care nu sunt interzise de lege-referitor la poziția 5¹⁷ „Elaborarea studiu de fezabilitate pentru construcția Stadionului Național în Chișinău”, considerăm că dacă proiectul în cauză privind „construcția Stadionului Național” este unul de importanță națională – acesta ar trebui să se regăsească într-un proiect distinct, cu finanțarea directă din sursele bugetului de stat și alte surse care nu sunt interzise de legislație.	Nu se acceptă. Politica de dezvoltare regională are un caracter intersectorial și urmărește dezvoltarea echilibrată și competitivă a teritoriului prin finanțarea proiectelor în diverse domenii de interes public. Proiectele finanțate din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală generează efecte care depășesc, de regulă, limitele unității administrativ-teritoriale în care sunt implementate, beneficiile acestora fiind resimțite la nivel regional și, după caz, național. MIDR trebuie să asigure rolul de principala instituție responsabilă de realizarea procesului de dezvoltare regională la nivel național. În acest sens, Strategia națională de dezvoltare regională prevede că municipiul Chișinău, în calitate de capitală, trebuie să-și dezvolte o infrastructură competitivă pentru desfășurarea evenimentelor de importanță internațională, inclusiv

			conferințe, forumuri, expoziții, competiții sportive și evenimente culturale. Elaborarea studiului de fezabilitate pentru construcția Stadionului Național reprezintă o etapă de pregătire a investiției, necesară pentru fundamentarea soluției tehnico-economice și pentru identificarea potențialelor surse și mecanisme de finanțare în vederea realizării ulterioare a investiției.
Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-03/531/1184 din 21.07.2026)		La indicația Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-2688-18-69-1739 din 14 iulie 2026, Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026), autor – Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor pe marginea proiectului indicat.	Se ia act.
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (nr. 02/4076 din 27.07.2026)		Cu referire la solicitarea Cancelariei de Stat nr. DGPȘG-2688-18-69-1739 din 14.07.2026, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat proiectul de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026) și, în limita competențelor funcționale, formulează următoarele observații și propuneri. La proiectul de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025- 2027 La punctul 1.2. nu se susține excluderea din anexa nr. 2, domeniul de intervenție 2, măsura 2.3, poziția 609, a proiectului „Politici sociale eficiente pentru promovarea unui stil de viață activ prin reparațiile necesare la stadionul din satul Lopatnic, raionul Edineț”. În acest context, se aduce la cunoștință că Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, aliniată la Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prevede asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni, inclusiv dreptul la educație, protecție socială, asistență medicală,	Nu se acceptă. Excluderea proiectului din Documentul unic de program pentru anii 2025–2027 este realizată în temeiul deciziei Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale nr. 22 din 02.06.2026, adoptată în conformitate cu cadrul normativ aplicabil (HG nr. 172/2022). Deciziile Consiliului se

		reabilitare, muncă, participarea la viața publică, acces la mediul fizic, transport, tehnologii și sisteme informaționale și de comunicare, precum și la alte utilități și servicii accesibile publicului larg. Totodată, Capitolul III „Accesibilitatea” din Legea prenotată stabilește prevederi generale privind asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, prin adaptarea infrastructurii, inclusiv proiectarea, construirea și adaptarea obiectivelor de infrastructură socială, precum și prin asigurarea accesului la obiective culturale, turistice și sportive. De asemenea, potrivit art. 23 din Legea menționată, autoritățile publice centrale și locale au obligația să faciliteze accesul persoanelor cu dizabilități la valorile culturale, la obiectivele de patrimoniu, turistice, sportive și la locurile de petrecere a timpului liber. În vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități la sport, autoritățile publice centrale și locale, asociațiile obștești și persoanele juridice de drept public sau de drept privat au obligația să sprijine participarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora la manifestările sportive și să asigure condiții pentru practicarea sportului de către persoanele cu dizabilități. Prin urmare, la definitivarea proiectului de hotărâre se solicită de a respecta drepturile fundamentale ale persoanelor cu dizabilități în egală măsură cu ceilalți cetățeni, prin asigurarea accesibilității și adaptarea infrastructurii, serviciilor și activităților sportive la necesitățile persoanelor cu dizabilități. Comentariu de ordin general Se recomandă luarea în considerare, în procesul de implementare a proiectelor de infrastructură prevăzute în Documentul unic de program pentru anii 2025–2027, a necesităților specifice ale femeilor și bărbaților, inclusiv ale persoanelor care însoțesc copii mici și utilizează cărucioare pentru copii, precum și ale altor categorii de persoane care pot întâmpina bariere în accesarea infrastructurii, cum ar fi persoanele vârstnice sau persoanele cu dizabilități, astfel încât investițiile realizate să asigure acces egal, siguranță și utilizare adecvată pentru toate categoriile de utilizatori.	adoptă separat cu votul majorității simple a membrilor Consiliului prezenți la ședință. Totodată, motivele care au stat la baza excluderii proiectului sunt prezentate în Nota de fundamentare ce însoțește proiectul hotărârii. Astfel, proiectul se exclude în contextul confirmării primăriei s. Lopatnic a imposibilității de a acoperi contribuția financiară proprie obligatorie chiar dacă aceasta a inițiat procedura de amalgamare. În aceste condiții, proiectul hotărârii are ca obiect transpunerea deciziei Consiliului și nu reevaluarea oportunității proiectelor individuale sau a impactului acestora asupra anumitor categorii de beneficiari. Se ia act. Obiectivul general al politicii de dezvoltare regională constă în creșterea competitivității și dezvoltarea durabilă a fiecărei regiuni, reducerea disparităților și sporirea calității vieții locuitorilor. Astfel, pentru toate proiectele implementate prin intermediul Fondului național pentru dezvoltare regională și locală se aplică principiile transparenței, echității, eficienței etc.
--	--	--	---

Ministerul Mediului (nr. 02-07/2425 din 21.07.2026)		Urmare a solicitării, Ministerul Mediului a examinat proiectul de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026) și comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.	Se ia act.
Ministerul Energiei (nr. 10-1961 din 27.07.2026)		Ministerul Energiei a examinat proiectul de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026) și în limita competențelor funcționale nu are obiecții sau propuneri.	Se ia act.
Consiliul Concurenței (nr. DJ-06/836-1547 din 29.07.2026)		Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 29 iulie 2026, a examinat, în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele. Prin proiect se propune modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025, prin includerea a 15 note conceptuale aferente domeniului dezvoltării regionale și a 14 note conceptuale aferente domeniului dezvoltării urbane și excluderea unui proiect de dezvoltare locală, ca urmare a aprobării de către Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale și Locale (CNCDDL) a Deciziei nr. 27 din 03.07.2026, prin care au fost avizate modificările la DUP pentru anii 2025-2027. Reieșind din prevederile proiectului, se atestă că Documentul unic include proiectele prioritare de dezvoltare regională și locală, selectate în cadrul concursurilor organizate de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova. Astfel, proiectele investiționale vizate nu au drept beneficiari direcți întreprinderile și nu urmăresc acordarea unui avantaj economic selectiv pentru anumite activități economice. Respectiv, comunicăm că, la etapa actuală, finanțările bugetare ce urmează a fi acordate administrației publice locale în scopul dezvoltării regionale și locale, nu constituie ajutor de stat și, respectiv, nu intră în sfera de aplicare a Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat.	Se acceptă. În cazul transmiterii ulterioare a infrastructurii sau bunurilor obținute în rezultatul proiectului către operatori economici, APL se vor asigura că respectă legislația privind ajutorul de stat. La etapa promovării prezentului proiect, nu sunt întrunite elemente pentru aplicarea Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. De asemenea, în cazul acordării măsurilor de sprijin pentru modernizarea și reabilitarea ascensoarelor, în vederea excluderii acordării unui ajutor de stat indirect operatorilor economici executanți, se vor respecta proceduri de achiziție competitive, transparente, nediscriminatorii și necondiționate, în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice.

		Totodată, atenționăm că în cazul în care ulterior infrastructura sau bunurile obținute în rezultatul proiectelor propuse la pozițiile 2¹¹, 4¹⁴, 4¹⁵, 5¹³, 5¹⁵, 5¹⁶, 41¹⁸- 41²² vor fi transmise cu titlu gratuit sau sub prețul pieței unor întreprinderi și vor fi utilizate pentru desfășurarea unor activități economice, aceste fapte ar putea întruni elementele constitutive ale ajutorului de stat, astfel cum sunt definite de Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat. În același timp, potrivit pct. 103 din Instrucțiunea privind noțiunea de ajutor de stat, aprobată prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr. 02/2026, în cazul achiziționării de active, bunuri sau servicii de către entitățile publice, procedura de ofertare trebuie să asigure concurența efectivă, să fie nediscriminatorie și să prevadă criterii raportate exclusiv la obiectul și scopul economic al contractului, astfel încât oferta selectată să reflecte valoarea de piață și să fie cea mai avantajoasă din punct de vedere economic. De asemenea, în cazul acordării măsurilor de sprijin pentru modernizarea și reabilitarea ascensoarelor, în vederea excluderii acordării unui ajutor de stat indirect operatorilor economici executanți, se recomandă ca selectarea acestora să fie realizată prin proceduri de achiziție competitive, transparente, nediscriminatorii și necondiționate, în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice. Prin urmare, în cazul în care măsurile de sprijin acordate vor intra sub incidența Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, furnizorul acestor măsuri care, după caz, poate fi și APL urmează să notifice Consiliul Concurenței, până la acordarea acestora, în conformitate cu art. 8 din Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, proiectele de acte juridice prin care se intenționează acordarea ajutorului, în scopul evaluării compatibilității acestora cu mediul concurențial și ulterior să raporteze ajutoarele de stat sau, după caz, ajutoarele de minimis.	
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (03-2548 din 24.07.2026)		Cu referire la proiectul de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026), reieșind din competențele funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Educației și Cercetării		Urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat	Se ia act.

(nr. 12/370/26 din 29.07.2026)		prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026), în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
Cancelaria de Stat (nr. 29-69-8669 din 24.07.2026)		Urmare a examinării proiectul de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026) și, în limita competențelor funcționale, comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor.	Se ia act.
Ministerul Culturii (nr. 04/1-09/2196 din 22.07.2026)		Ca urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026), în limitele competenței funcționale, comunicăm susținerea proiectului. Totodată, solicităm luarea în considerare a propunerii de modificare a duratei de realizare a acțiunii prevăzute la pct. 1 din anexa nr. 1, măsura 1.3, subpct. 1.1.1.2.2, poziția 5 ¹⁶ , prin substituirea termenului de realizare de „24 luni” cu termenul de realizare de „12 luni”. Argumentare: Necesitatea modificării în cauză este determinată de importanța urgentării și avansării etapei de proiectare a Centrului de Cultură și Artă Contemporană „Universul”, obiectiv de interes strategic pentru dezvoltarea infrastructurii culturale naționale. Reducerea termenului de realizare va permite accelerarea procesului de pregătire a documentației de proiectare și inițierea într-un termen mai scurt a etapelor ulterioare de implementare, contribuind la operaționalizarea proiectului și la valorificarea mai rapidă a investițiilor planificate.	Nu se acceptă. Termenul de realizare de 24 de luni corespunde Notei conceptuale depuse de Agenția de Dezvoltare Regională Mun. Chișinău, evaluate de Comisia interministerială, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 152/2022. Totodată, termenul de 24 de luni reprezintă durata maximă de implementare a proiectului prevăzută de nota conceptuală și nu exclude finalizarea acestuia într-un termen mai scurt, în funcție de ritmul de implementare și de resursele financiare disponibile.
Expertizare/Notificare			
Ministerul Justiției (nr. 04/02-9472 din 18.08.2026)		Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026), comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor de ordin juridic. Din punct de vedere redacțional, la subpct. 1.1.1.2.1 textul „pozițiile 4 ¹⁴ - 4 ¹⁵ ” se va substitui cu textul „pozițiile 4 ¹⁴ și 4 ¹⁵ ”, or, cratima se utilizează la enumerarea a mai mult de două elemente structurale consecutive (valabil și pentru subpct. 1.1.2.1.2).	Se acceptă. Au fost operate modificările necesare.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale (nr. 02/4328 din 07.08.2026)	Cu referire la solicitarea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale nr. 15-4418 din 31.07.2026, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat repetat proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026) și, în limita competențelor funcționale, formulează următoarele observații și propuneri. La proiectul de hotărâre pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027. La punctul 1.2. se reiterează poziția exprimată în avizul anterior al Ministerului Muncii și Protecției Sociale privind neacceptarea excluderii din anexa nr. 2, domeniul de intervenție 2, măsura 2.3, poziția 609, a proiectului „Politici sociale eficiente pentru promovarea unui stil de viață activ prin reparațiile necesare la stadionul din satul Lopatnic, raionul Edineț”. Totodată, în contextul amalgamării, se solicită transferarea acțiunii prevăzute la punctul 1.2 din proiect către autoritatea nou-creată, cu menținerea proiectului în Documentul unic de program. În acest context, se aduce la cunoștință că Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, aliniată la Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, prevede asigurarea drepturilor acestei categorii de cetățeni, în condiții de egalitate cu ceilalți, inclusiv dreptul la educație, protecție socială, asistență medicală, reabilitare, muncă, participarea la viața publică, acces la mediul fizic, transport, tehnologii și sisteme informaționale și de comunicare, precum și la alte utilități și servicii accesibile publicului larg. Totodată, Capitolul III „Accesibilitatea” din Legea prenotată stabilește prevederi generale privind asigurarea accesibilității persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, prin adaptarea infrastructurii, inclusiv proiectarea, construirea și adaptarea obiectivelor de infrastructură socială, precum și prin asigurarea accesului la obiective culturale, turistice și sportive. De asemenea, potrivit art. 23 din Legea menționată, autoritățile publice centrale și locale au obligația să faciliteze accesul persoanelor cu dizabilități la valorile culturale, la obiectivele de patrimoniu, turistice,	Nu se acceptă. Proiectul „Politici sociale eficiente pentru promovarea unui stil de viață activ prin reparațiile necesare la stadionul din satul Lopatnic, raionul Edineț” este propus pentru excludere din Documentul unic de program pentru anii 2025–2027, din cauza lipsei surselor financiare necesare asigurării contribuției beneficiarului în valoare de 1 056 401,27 lei, fapt confirmat de Primăria satului Lopatnic. În acest context, în baza Deciziei CNCDDL nr. 22 din 02.06.2026, a fost avizată excluderea proiectului din Documentul unic de program. La data de 12.08.2026, reprezentanților MMPS le-au fost expediate materiale suplimentare privind necesitatea excluderii proiectului din Documentul unic de program pentru anii 2025–2027 printre care și Acordul de rezoluțiune a contractului de finanțare nr. ED 23 219 SE-2 din 03 iulie 2025 semnat de către primarul satului Lopatnic (la
--	---	---

		sportive și la locurile de petrecere a timpului liber. În vederea asigurării accesului persoanelor cu dizabilități la sport, autoritățile publice centrale și locale, asociațiile obștești și persoanele juridice de drept public sau de drept privat au obligația să sprijine participarea persoanelor cu dizabilități și a familiilor acestora la manifestările sportive și să asigure condiții pentru practicarea sportului de către persoanele cu dizabilități. Prin urmare, la definitivarea proiectului de hotărâre se solicită reiterat respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități, în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni, prin asigurarea accesibilității și adaptarea infrastructurii, serviciilor și activităților sportive la necesitățile persoanelor cu dizabilități. Comentariu de ordin general. Se reiterează solicitarea de a lua în considerare, în procesul de implementare a proiectelor de infrastructură prevăzute în Documentul unic de program pentru anii 2025–2027, necesitățile specifice ale femeilor și bărbaților, inclusiv ale persoanelor care însoțesc copii mici și utilizează cărucioare pentru copii, precum și ale altor categorii de persoane care pot întâmpina bariere în accesarea infrastructurii, cum ar fi persoanele vârstnice sau persoanele cu dizabilități, astfel încât investițiile realizate să asigure acces egal, siguranță și utilizare adecvată pentru toate categoriile de utilizatori.	05.05.2026) și de către directorul interimar al ONDRL (la 04.05.2026). Totodată, politica de dezvoltare regională urmărește creșterea competitivității și dezvoltarea durabilă a regiunilor, reducerea disparităților și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor, fiind fundamentată pe principii precum eficiența, echitatea, durabilitatea, planificarea, coordonarea, parteneriatul și transparența. În acest context, implementarea proiectelor ține cont de respectarea acestor principii și de capacitatea beneficiarilor de a asigura resursele necesare realizării obiectivelor și respectării condițiilor asumate. Excluderea proiectului din Documentul unic de program, în condițiile imposibilității asigurării contribuției financiare de către beneficiar, contribuie la utilizarea eficientă și responsabilă a resurselor destinate dezvoltării regionale și locale. La implementarea proiectelor de infrastructură prevăzute în Documentul unic de program pentru anii 2025–2027, sunt analizate necesitățile specifice ale diferitelor categorii de utilizatori, inclusiv ale femeilor și bărbaților, persoanelor care însoțesc copii mici, persoanelor
--	--	---	---

			vârstnice și persoanelor cu dizabilități, în vederea asigurării accesului egal, siguranței și utilizării adecvate a infrastructurii.
Consiliul Concurenței		Consiliul Concurenței comunică despre lipsa de obiecții și propuneri pe marginea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (număr unic 728/MIDR/2026).	Se ia act.
Ministerul Finanțelor		Ministerul Finanțelor comunică lipsa de obiecții asupra proiectului hotărârii de Guvern definitive și prezentate spre expertizare juridică și anticorupție.	Se ia act.
Ministerul Mediului		S-a luat act de argumentarea autorului proiectului din SINTEZA la proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Documentului unic de program pentru anii 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 160/2025 (NU728/MIDR/2026).	Se ia act.
Ministerul Energiei		Ministerul Energiei a examinat repetat proiectul definitivat și comunica lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării		MDDED a examinat repetat proiectul definitivat și comunica lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Culturii		MC, în limitele competențelor funcționale, comunică susținerea PHG-ului.	Se ia act.

Viceprim-ministru, ministru

Vladimir BOLEA